

# KANTEEEL

## kinderopvang



**PEDAGOGISCH WERKPLAN BSO Meerlaer**

---

## 1. Inhoudsopgave

### Inhoud

1.	Inhoudsopgave .....	2
2.	Voorwoord.....	4
3.	Praktische informatie.....	6
3.1	Adresgegevens Kanteel.....	6
3.2	Adresgegevens locatie .....	6
3.3	Openingstijden locaties.....	6
3.4	Haal- en brengtijden tijdens vakanties.....	6
3.5	Groepsindeling kindercentrum Meerlaer.....	7
3.6	Samenvoegen van groepen.....	8
3.7	Extra dagen .....	8
3.8	Afnemen van extra (incidentele) dagen .....	9
3.9	Achterwachtregeling .....	9
3.10	Beroepskracht-Kind ratio (BKR).....	9
3.11	Opendeurenbeleid .....	10
3.12	Wennen .....	10
3.13	Intern wenbeleid .....	10
3.14	Extern wenbeleid .....	10
3.15	Ziekte .....	10
3.16	Medicijnverstrekking .....	10
3.17	Halen en brengen .....	11
3.18	Taxi vervoer .....	11
4	Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel .....	12
4.1	Organisatiemissie.....	12
4.2	Kindbeeld.....	12
4.3	Kindcentrum Meerlaer.....	13
4.4	BSO Meerlaer .....	14
5.	De 5 basisprincipes van de BSO van Kanteel.....	15
5.1	Kinderparticipatie.....	15
5.2	Taak- en rolverdeling van de pedagogisch medewerker .....	15
5.3	De mentor:.....	16
5.4	Breed activiteitenaanbod .....	16
5.4.1	Workshops.....	16
5.4.2	Vrije activiteiten .....	16

5.4.3	Open activiteiten.....	17
5.4.4	Kanteel actief.....	17
5.5	Leeftijdifferentiatie .....	17
5.6	Inrichting van de ruimte.....	18
5.7	Ruimte van het Kindcentrum.....	18
5.8	Buitenspeelruimte:.....	18
5.9	Aanschaffen en gebruik spelmateriaal.....	19
6.	De BSO in de praktijk .....	20
6.1	Dagritme .....	20
6.2	Voorschoolse opvang .....	21
6.3	Rituelen en feesten .....	21
6.4	Tv, mobiele telefoon en internet gebruik .....	21
6.5	Omgang met elkaar en zelfstandigheid.....	22
6.6	Praten en uitleggen .....	22
6.7	De groep .....	22
6.8	Seksualiteit en intimiteit.....	23
7.	Pedagogisch vakmanschap .....	24
6.1.	Borging van TALENT .....	25
6.2	Inzet pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches.....	26
6.3	Werkwijze pedagogisch coach op locatie.....	26
6.4	Intervisie .....	26
6.5	Inzet beroepskrachten in opleiding/stagiaires .....	27
6.6	De student van nu is de collega van de toekomst .....	28
8.	Volgen en observeren .....	31
7	Samenwerken met anderen .....	31
7.1	Onderwijs- Doorgaande ontwikkelingslijn 0-13.....	33
7.2	Samenwerking Cello.....	33
8	Ouders .....	35
8.1	Intakegesprek .....	35
8.2	Communicatie .....	35
8.3	Oudergesprekken.....	35
8.4	Ouderavonden.....	35
8.5	Oudercommissie.....	36
8.6	BASISZORG OP HET KINDCENTRUM .....	37

## 2. Voorwoord

Beste ouder(s) en/of verzorger(s),

In dit pedagogisch werkplan staan de uitgangspunten van de dagelijkse omgang met de kinderen binnen BSO Meerlaer beschreven. We willen u graag vertellen hoe we werken en welke uitgangspunten we hanteren.

De vier pedagogische basisdoelen zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang vormen het uitgangspunt van dit plan. Dit betekent dat:

- a. Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- d. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Naast dit wettelijk kader zijn ook de pedagogische bouwstenen van Kanteel (zie [www.kanteel.nl](http://www.kanteel.nl)) bepalend voor dit werkplan. De bouwstenen zijn het pedagogisch beleidsplan zoals dat Kanteelbreed geldig is. Dit plan is besproken en goedgekeurd door de Centrale Cliëntenraad (CCR) van Kanteel.

Samen met de ouders en medewerkers van onze locatie hebben wij, door het schrijven van dit pedagogisch werkplan, invulling en kleuring gegeven aan deze bouwstenen want iedere locatie is anders. In dit plan kunt u lezen wat uw kinderen ervaren en zien van onze pedagogische uitgangspunten en keuzes.

Alle BSO-locaties van Kanteel onderscheiden zich door 5 unieke eigenschappen, te weten:

- Kinderparticipatie
- Taak- en rolverdeling
- Breed activiteiten aanbod
- Leeftijdifferentiatie
- Inrichting van de ruimte

Dit plan wordt jaarlijks door alle betrokken partijen geëvalueerd. Wij nodigen u uit om met ons in gesprek te blijven over de inhoud van ons pedagogisch werkplan, zodat we dit, waar nodig, bij kunnen stellen.

Bij dit pedagogisch werkplan hoort het document Randvoorwaarden kinderopvang. Hierin staan een aantal belangrijke procedures en werkwijzen binnen onze organisatie beschreven. Deze kunt u vinden op onze website: [www.kanteel.nl](http://www.kanteel.nl)

**Met vriendelijke groet,**

Anita van Heusden  
IKC directeur

### 3. Praktische informatie

#### 3.1 Adresgegevens Kanteel

##### Kanteel Kinderopvang

Postbus 334

5240 AH Rosmalen

tel. 073-8507850

E-mail: [Info@kanteel.nl](mailto:Info@kanteel.nl)

Website: [www.kanteel.nl](http://www.kanteel.nl)

Afdeling relatiebeheer:

E-mail: [relatiebeheer@kanteel.nl](mailto:relatiebeheer@kanteel.nl)

Telefoon: 073-8519999

#### 3.2 Adresgegevens locatie

Kindcentrum Meerlaer

Sint Jozefstraat 1

5248 AT Rosmalen

tel. 073-8511414

E-mail: [meerlaer@kanteel.nl](mailto:meerlaer@kanteel.nl)

Website: [www.kanteel.nl](http://www.kanteel.nl)  
[www.kcmeerlaer.nl](http://www.kcmeerlaer.nl)

##### Contactgegevens basisgroepen:

BSO het Merelnest en BSO Papegaaïennest : 073-8511414 / 06-38077758

##### Contactgegevens IKC directeur:

Anita van Heusden

E-mail: [directie@kcmeerlaer.nl](mailto:directie@kcmeerlaer.nl)

Bereikbaar op: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 073 851 1400

Mobiele telefoon (beheerd door Marijke Tinus): 06-36556396

#### 3.3 Openingstijden locaties

Openingstijden schoolweken VSO 07:30-08:30 uur (samengevoegd met KDV Floddertje , m.u.v. maandag en donderdag )

Openingstijden schoolweken BSO: maandag, dinsdag & donderdag van 15:00 uur – 18:30 uur.

Openingstijden vakantieweken BSO: maandag, dinsdag & donderdag van 07:30 uur – 18:30 uur.

#### 3.4 Haal- en brengtijden tijdens vakanties

Op BSO Meerlaer hanteren we breng- en haaltijden. Gedurende deze tijden is er ruimte om informatie uit te wisselen met, en vragen te stellen aan de pedagogisch medewerker.

##### Breng- en haaltijden BSO tijdens schoolweken:

Brengen VSO: 07.30 – 08:30 uur

Ophalen middag: 16.00 – 18.30 uur

##### Breng- en haaltijden BSO tijdens vakantieweken:

Brengen ochtend: 07:30 – 09:00 uur

Ophalen ochtend: 12:30-13:00

brengen middag: 13:00 uur

Ophalen middag: 16.00 – 18.30 uur

Onze pedagogisch medewerkers overleggen graag met u over haal- en brengtijden. Wanneer er activiteiten gepland staan, kan het zijn dat wij van de bovengenoemde tijden afwijken. Dit laatste wordt uiteraard met u gecommuniceerd via het ouderportaal of in de nieuwsbrief.

### 3.5 Groepsindeling kindercentrum Meerlaer

We hebben BSO Meerlaer opgesplitst in twee (basis)groepen. Zowel het Merelnest als het Papegaaïennest zijn heterogene groepen en is voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

#### De basisgroep

Uw kind wordt geplaatst in een basisgroep, dit is de groep waar u kind na schooltijd opgevangen wordt en iets eet en drinkt. Soms kan het zijn dat groepen samengevoegd worden met bijvoorbeeld vakantie/studiedagen. Hierover wordt u altijd geïnformeerd door de pedagogisch medewerkers, ook wordt u gevraagd hier schriftelijk toestemming voor te geven.

BSO groep **“Het Merelnest”** is gevestigd in de BSO ruimte op de begane grond. In deze groep worden maximaal 22 kinderen, dit is afhankelijk van de leeftijden van de kinderen, opgevangen met 2 pedagogisch medewerkers.

BSO groep **“Het Papegaaïennest”** is gevestigd in het lokaal van groep 9/10 op de 1e verdieping. Ook in deze groep worden maximaal 22 kinderen, dit is afhankelijk van de leeftijden van de kinderen, opgevangen met 2 pedagogisch medewerkers.

De BSO start met een gezamenlijk speelmoment binnen of buiten, dit is afhankelijk van het weer. Na ongeveer 15-30 minuten spelen gaat iedereen naar zijn/haar basisgroep voor een eet en drink moment. We kiezen er bewust voor om eerst te gaan spelen, omdat dan de uitstroom van school afgerond is en de kinderen rustig kunnen eten en drinken.

Na het eet- en drinkmoment wordt door de kinderen in overleg met de pedagogisch medewerkers afgesproken waar ze gaan spelen. De activiteiten en locaties staan beschreven op het activiteitenbord. Hierbij kan men van de basisgroep afwijken. De pedagogisch medewerkers zullen op basis van het leidster- & kindratio zich verdelen over de diverse speelruimtes (handenarbeidlokaal/Kraaiennest, gymzaal, speelbos, speelplaats, gang, veldje en aangrenzende ruimtes). Tijdens en na de activiteiten onderhouden de PM-ers contact met elkaar door elkaar op te zoeken. Het Merelnest fungeert als centrale basis.

Sommige kinderen mogen, met toestemming van ouders, zonder toezicht van pedagogisch medewerkers in een speelruimte spelen (zie kind gegevens). Hiermee bedoelen we buiten in het speelbos/ het plein/ veldje en de gymzaal.

Als de leidster- & kindratio het toe laat worden beide basisgroepen samengevoegd in de BSO ruimte op de begane grond. Ouders hebben hier vooraf toestemming voor gegeven. Wanneer er meer kinderen aanwezig zijn dan toegestaan in deze ruimte dan zal het leerplein van de basisschool erbij betrokken worden (naast de BSO ruimte). Het samenvoegen van beide groepen vindt voornamelijk plaats in de schoolvakanties Tijdens vakanties is er geen in- en uitloop van kinderen omdat de basisschool gesloten is.

### 3.6 Samenvoegen van groepen

Op kindcentrum Meerlaer hebben wij te maken met fluctuerende kindaantallen. Om deze reden kan het voorkomen dat we de groepen samenvoegen. Wanneer we samenvoegen zal er een vaste medewerker van de groep mee verhuizen. Op deze manier behouden we continuïteit en kunnen de kinderen gezellig met elkaar spelen. Wanneer er geen pedagogisch medewerker mee kan, maken we gebruik van het stamgroepformulier. Het samenvoegen van groepen doen we enkel wanneer er niet meer dan 22 kinderen de BSO bezoeken. Boven de 22 kinderen hanteren we 2 basisgroepen.

### 3.7 Extra dagen

Een keertje extra werken? Of een dag compenseren voor een dag dat uw kind niet komt? Dat kan nog steeds! Per 01-01-2020 is onze ruilservice vervallen en bieden wij u extra dagen die u in kunt zetten naar uw wens. Hoe dat precies werkt? Lees het hieronder.

#### **Wat houdt het precies in?**

U ontvangt per jaar enkele extra dagen die u in mag zetten, zonder dat u hiervoor hoeft te betalen. Per jaar ontvangt u:

#### **2x het aantal dagen dat per week in de overeenkomst staat**

Wat betekent dit dan precies: Komt uw kind op dinsdag en donderdag.

Dan krijgt u 4 extra dagen op jaarbasis om in te zetten. Komt uw kind 3 dagen in de week, dan krijgt u  $3 \times 2 = 6$  extra dagen per jaar.

#### **Wat zijn de spelregels?**

- Wettelijke beroepskracht-kindratio moet passend blijven De extra dagen mogen ingezet worden wanneer de zogenoemde BKR het toelaat. De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in een opvanggroep. De BKR is wettelijk vastgesteld. Het betekent dus dat er voor de extra dag geen extra medewerker ingezet hoeft te worden.
- Aanvraag Extra opvang vraagt u aan via het ouderportaal. Via het ouderportaal: U kiest bij 'tijdlijn' de naam van uw kind. Dan ziet u een tekstvak waarin u 'ik wil een extra dag komen' kunt typen. Via de app: U gaat naar het 'dagboek' en klikt op de '+'. In het inboxbericht kunt u 'ik wil een extra dag komen' typen.
- We vinden het ook fijn als u de extra dag ook vermeld op de groep, zodat de PM-ers er al vroegtijdig vanaf weten en er rekening mee kunnen houden.
- Bevestiging maximaal 10 dagen van te voren Indien de extra dag mogelijk is ontvangt u uiterlijk 10 dagen voor de dag, een bevestiging. U kunt de toegekende dag ook terugvinden op het 'opvangoverzicht' bij uw kind.
- Start > 1 juli = 50% van de dagen Start uw kind na 1 juli 2020, dan ontvangt u de helft, dus 1x het aantal dagen dat in de overeenkomst staat. Start uw kind net voor 1 juli (bijv. in juni) dan ontvangt u 2 keer het aantal contractdagen.
- Niet mee naar volgend jaar Niet opgenomen extra dagen kunnen niet meegenomen worden naar een volgend jaar.
- Op volgorde van aanvraag Indien er meer aanvragen zijn dan plaatsen, dan wordt de extra dag toegekend in volgorde van aanvraag.



- Kind gebonden Een extra dag is gebonden aan een kind; dit kan niet toegekend worden aan een ander kind uit uw gezin.
- Locatie gebonden Als uw kind opvang heeft op 2 locaties van ons, ontvangt u op beide locaties 2x het aantal dagen wat uw kind op die locatie afneemt. De extra dagen zijn locatie gebonden en kunnen dus alleen op die locatie ingezet worden.

### 3.8 Afnemen van extra (incidentele) dagen

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen. Als er op de eigen groep van uw kind mogelijkheden zijn voor het afnemen van extra dagdelen wordt uw kind in principe in de eigen groep geplaatst. We houden hierbij rekening met het wettelijk aantal toegestane kinderen ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Met schriftelijke toestemming van de ouders en voor een vooraf bepaalde periode kan een kind in een tweede basisgroep opgevangen worden.

### 3.9 Achterwachtregeling

Binnen kindercentrum Meerlaer werken we met een groot team professionals. Dagelijks zijn meerdere mensen in het pand aanwezig. Op deze manier is het niet nodig om afspraken te maken over de achterwachtfunctie.

Mocht het voorkomen dat er iemand alleen op een groep staat, bijvoorbeeld in een vakantie dan is de achterwacht geregeld volgens de volgende criteria\*:

- Bij één PM-er op de locatie geldt dat de achterwacht telefonisch bereikbaar is en op 15 minuten afstand moet zijn.
- Bij twee PM-ers op de locatie geldt dat tijdens de pauze er altijd een andere volwassene in het gebouw moet zijn. Dus werk je met zijn tweeën alleen in een gebouw dan moet de collega die pauze heeft op de locatie blijven.
- Bij de achterwachtregeling worden KDV en BSO als aparte werksoorten beschouwd en moet er iemand zijn voor KDV én BSO.

*\*Bovenstaande criteria vind je ook terug in het veiligheid- en gezondheidsbeleid van KC Meerlaer.*

### 3.10 Beroepskracht-Kind ratio (BKR)

In de wet Kinderopvang is vastgelegd wat het aantal toegestane kinderen is ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Hier houden wij ons aan bij Kanteel, afhankelijk van de grote van de groepen kan de inzet van pedagogische medewerker per dag wisselend zijn. In de wet is ook vastgelegd dat we hier tijdens schoolweken voor en na schooltijd een half uur vanaf mogen wijken. Op dit moment wijken wij niet af.

In de schoolvakanties en tijdens sluitingsdagen van school gelden andere wettelijke regels omdat we dan 10 uur en meer per dag open zijn. Tijdens deze dagen mogen we 3 uur per dag afwijken van de BKR. Op de locatie Meerlaer wordt hier op de volgende tijden van af geweken:

Afwijken ochtend:	Tussen 8:00 en 9:00 uur
Afwijken pauze:	Tussen 13:00 en 14:00 uur
Afwijken middag:	Tussen 17:00 – 18:00 uur

Deze uren voor afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

### 3.11 Opendeurenbeleid

Bij de BSO bewegen de kinderen zich vrij door het gebouw. Zij kunnen spelen waar ze willen, wel altijd in overleg met de pedagogisch medewerker, en kunnen vrij deelnemen aan activiteiten. Deze activiteiten bevinden zich op meerdere locaties verspreid door het gebouw. Het kind verlaat op zo'n moment zijn basisgroep. Hierdoor kan hij doen wat hem op dat moment motiveert en stimuleren we de zelfstandigheid van de kinderen. Het kind kan wel altijd terugkeren naar zijn basisgroep.

Activiteiten buiten de BSO/kindcentrum mogen er niet toe leiden dat er in totaal minder PM-ers worden ingezet. Bij beroepskrachten die een buiten activiteit doen op het kindcentrum of in een andere ruimte hoeft de BKR niet te kloppen.

### 3.12 Wennen

Kinderen hebben een bepaalde periode nodig om te wennen op de BSO. Er bestaat altijd de mogelijkheid om voorafgaand aan de plaatsing het kind alvast te laten oefenen. Wij laten kinderen altijd maximaal twee dagdelen wennen.

### 3.13 Intern wenbeleid

Als uw kind al op de dagopvang van Kanteel zit en doorstroomt naar een andere leeftijdsgroep op dezelfde locatie is er ook een moment waarop het kind gaat kennismaken op de groep waarin het geplaatst wordt. Deze kennismakingsmomenten zullen met de ouders afgestemd worden, dit kan echter enkel wanneer het kind ten allen tijde kan terugkeren naar de eigen stamgroep.

### 3.14 Extern wenbeleid

Als uw kind nog geen gebruik maakt van onze opvang, worden er met u tijdens het intakegesprek afspraken gemaakt over de manier waarop uw kind gaat wennen op de stamgroep. Kinderen kunnen helaas niet op de groep wennen voordat het contract is ingegaan, tevens mag de BKR regeling niet overschreden worden voor dit wenmoment.

### 3.15 Ziekte

Wanneer een kind tijdens het verblijf op kindcentrum Meerlaer ziek wordt en/of een temperatuur van 38° Celsius of hoger heeft, neemt de pedagogisch medewerker contact met de ouders op. Niet elk kind met een temperatuur van 38° of hoger gedraagt zich ziek. In overleg met de ouders wordt afgestemd wat wenselijk is voor het kind. Mocht het kind zich in de loop van de dag ziek gaan voelen en gedragen, dan is het wenselijk dat de ouders hun kind ophalen. Niet elk ziek kind heeft koorts. Daarom licht de pedagogisch medewerker de ouders in wanneer het kind zich ziek voelt en gedraagt. Binnen het kindcentrum kunnen wij de rust, die gewenst is voor een ziek kind, niet voldoende bieden. Hierdoor is het soms wenselijk om het kind op te laten halen.

### 3.16 Medicijnverstrekking

Medicijnen worden alleen door medewerkers van Kanteel verstrekt nadat ouders middels het invullen en ondertekenen van deze verklaring opdracht daartoe hebben gegeven aan de desbetreffende medewerker.

- De ondertekende verklaring wordt op de vestiging aan het formulier kind gegevens toegevoegd.
- Er is sprake van geneesmiddelen indien het middel volgens doktersvoorschrift wordt toegediend en er is sprake van een zelfzorgmiddel als het op verzoek van ouders wordt toegediend (bijvoorbeeld homeopathische middelen).
- De ouder die ondertekend heeft blijft, ook na invulling van deze verklaring, eindverantwoordelijk voor de gezondheid van het kind

### **3.17 Halen en brengen**

De kinderen worden in schoolweken na schooltijd opgevangen.

De jongste kinderen in groep 1/2 worden opgehaald en de oudere kinderen komen zelfstandig naar de BSO ruimtes/buiten.

Als uw kind op eigen gelegenheid komt, dan gaat dit in goed overleg met de pedagogisch medewerker. De afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd in het kindgegevensformulier.

Soms doen kinderen mee aan workshops die o.a. georganiseerd zijn door Kids Active Rosmalen en die buiten onze eigen locatie plaatsvinden. Onze pedagogisch medewerkers brengen ze dan met onze eigen Kanteel- busjes. In het protocol "op stap met kinderen" kunt u meer lezen over de voorschriften voor vervoer en het aantal kinderen en medewerkers.

Tijdens schoolvakanties kunnen kinderen de hele dag terecht vanaf 07.30 tot 18.30 uur. Kinderen worden door hun ouder(s) gebracht en gehaald.

### **3.18 Taxi vervoer**

Indien u voor uw kind(eren) taxivervoer nodig heeft, bevelen wij in 's-Hertogenbosch omstreken Hendriks Taxi Services aan (088-6363636 of e-mail: [info@hendriks-taxi-services.nl](mailto:info@hendriks-taxi-services.nl)). Zij verzorgen voor het merendeel van onze klanten het taxivervoer.

## 4 Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel

### 4.1 Organisatiemissie

Kanteel is een organisatie die bijdraagt aan elke stap van ieder kind op weg naar volwassenheid. Want kinderen zijn de toekomst. Wij geloven in de ontwikkelkracht van kinderen. Daarom stimuleren wij actief de unieke groeimogelijkheden van kinderen.

### 4.2 Kindbeeld

Kinderen groeien op in een voortdurend veranderende samenleving. En de kwaliteiten en vaardigheden die kinderen in de toekomst nodig hebben, veranderen mee. De taak van onze pedagogische professionals is bij kinderen vaardigheden te laten ontplooiën, waarvan we nu weten dat die de komende jaren noodzakelijk zijn; ook wel de 21-eeuwse vaardigheden<sup>1</sup> genoemd:

- Samenwerken
- Probleemoplossend denken en handelen
- Creativiteit
- Communiceren
- Sociale en culturele vaardigheden
- Kritisch denken
- Zelfregulering (inzicht in eigen handelen) en
- ICT-geletterdheid (mediawijsheid, ICT en informatie basisvaardigheden en formulering van problemen)

Bij Kanteel kunnen kinderen dit spelend, betrokken en onderzoekend ontdekken. Wij helpen ze om hun natuurlijke nieuwsgierigheid ruim baan te geven en hun eigen talenten te ontwikkelen. Dit doen we door in te spelen op zaken waar kinderen plezier aan beleven, door kinderen aan te sporen en uit te dagen. Want doen is een hele goede manier van denken. We stimuleren hen om niet op te geven en het zelf te doen, fouten te maken en om hulp te vragen. Kinderen maken een individuele ontdekkingstocht en “reizen” van fase naar fase en nemen al hun ervaringen mee, op weg naar volwassenheid. Kinderen van nu zijn de burgers van de toekomst, daar bereiden we ze bij Kanteel op voor. De 21-eeuwse vaardigheden hebben we vertaald in onze pedagogische uitgangspunten:

#### **Ik kan het zelf!**

Wij laten een kind dingen zelf doen en geven hiervoor de ruimte en de middelen. Wij luisteren goed naar wat kinderen zelf willen doen en stimuleren hen. Onze locaties zijn zo ingericht dat ze uitdagen tot spel. We noemen dat een rijke speel/-leeromgeving. Onze medewerkers bieden kinderen een passend activiteiten aanbod aan en ondersteunen kinderen in hun spel. Op deze manier komen kinderen tot betrokken spel en dan wordt spelen leren.

#### **Ik ben niet alleen!**

Op onze locaties hebben we verschillende vormen van groepsopbouw: een babygroep, peutergroep, verticale groep voor kinderen van 0-4 jaar en BSO-groepen met verschillende leeftijdsopbouw.

In het kindcentrum maakt elk kind deel uit van een vaste groep.

Deze groep biedt kinderen veel unieke mogelijkheden en kansen. Ze oefenen met samen spelen, leren, ruzies oplossen, je houden aan afspraken, zoeken naar grenzen en verantwoordelijkheid nemen. Aandacht voor een positieve groepssfeer staat daarbij centraal.

### **Ik mag er zijn!**

We vinden het belangrijk dat ieder kind, jong en oud, elke dag ervaart dat het gezien wordt en er toe doet. Op deze manier ontwikkelt een kind zijn eigen persoonlijkheid met eigenwaarde en zelfvertrouwen. Onze medewerkers hebben oog voor wat kinderen denken, willen en voelen. Ze houden rekening met de behoefte van kinderen aan individuele aandacht, erkenning en bevestiging. Op deze manier wordt het welbevinden van kinderen verhoogd.

### **Ik ben ik en jij bent jij!**

Kinderen groeien op in een wereld waarin veel verschillen bestaan. Verschillen in religie, cultuur, geaardheid en huidskleur maar ook in gezinssamenstelling en het wel of niet hebben van een beperking. Deze verschillen benaderen we bij Kanteel als waardevolle aanvullingen op elkaar.

We leren kinderen open te staan en respect te hebben voor ieders leefwereld, gewoonten en gebruiken.

### **Ik kan dit al!**

Een kind is de motor van zijn eigen ontwikkeling! Ze ontwikkelen zich door spelenderwijs te doen, te ervaren en te beleven. Wanneer een kind zelf oplossingen vindt voor problemen waar hij mee te maken krijgt wordt zelfvertrouwen bekrachtigd. Zo ontwikkelt zelfstandigheid. Wanneer kinderen sommige dingen moeilijk blijven vinden dan stimuleren en helpen wij hen. Wij genieten van kinderen die trots op zichzelf zijn als ze ontdekken dat ze iets nieuws hebben geleerd.

## **4.3 Kindcentrum Meerlaer**

Kindcentrum Meerlaer is een Integraal kindcentrum. Een integraal kindcentrum is een plek waar iedereen samen werkt vanuit één visie, één team en één plan. Bij kindcentrum Meerlaer worden baby's, peuters, kleuters en kinderen tot 13 jaar in één doorgaande lijn gevolgd. Een integraal kindcentrum biedt onderwijs en (gespecialiseerde) kinderopvang aan. Kindcentrum Meerlaer biedt een aanbod op maat. Dit betekent dat ouders van kinderopvang en onderwijs samen gebruik kunnen maken, maar ook voor één van beide voorzieningen kunnen kiezen. Kindcentrum Meerlaer ondersteunt de behoeftes van uw kind en het gezin hierdoor optimaal. Het grote voordeel van een integraal kindcentrum is dat uw kind de gehele dag wordt opgevangen door een vast team van medewerkers op één locatie. Voor kinderen betekent dit dat het aanbod geheel wordt afgestemd op de behoeftes van uw kind.

In het pand van Meerlaer zijn Kanteel kinderopvang, basisschool De Masten, OPDK De Elzengaard en Ons Trefpunt, de gezamenlijke gebruikers. Kindcentrum Meerlaer levert een belangrijke bijdrage aan inclusie voor kinderen van 0-13 jaar. We werken vanuit vertrouwen in kinderen en creëren optimale ontwikkelkansen voor kinderen door hun betrokkenheid te stimuleren in een rijke leer- en speelomgeving, waarin het welbevinden van de kinderen voorop staat. In de bijzondere samenwerking binnen kindcentrum Meerlaer hebben de kinderen onderling regelmatig contact met elkaar. Ze ontmoeten, spelen en leren met elkaar op diverse momenten. Wekelijks zijn er momenten waarbij kinderen van school, reguliere opvang en het orthopedagogisch kindercentrum samen activiteiten ondernemen. Dit vanuit de uitgangspunten rekening houden met elkaar, leren omgaan met elkaar en het kunnen omgaan met en respecteren van onderlinge verschillen en overeenkomsten. Bekijk vooral ook ons filmpje op Youtube; <https://www.youtube.com/watch?v=NOINGI4DDTw>

#### 4.4 BSO Meerlaer

Op de Buitenschoolse Opvang (BSO) van Meerlaer kun je na school samen met je vrienden verder spelen, lol maken of ontspannen op de bank liggen om een boek te lezen. Ook kun je na een drukke dag op de basisschool even rustig aan tafel je verhaal kwijt aan een van onze pedagogisch medewerkers.

Voor kinderen moet de BSO vooral leuk, creatief, ontspannend, uitdagend en veilig zijn. Wij vinden het belangrijk dat kinderen de BSO als vrije tijd ervaren. Bijna niets moet, bijna alles mag. Dit gevoel bewerkstelligen wij door te luisteren en te kijken naar de belevingswereld van de kinderen en hierbij aan te sluiten. We polsen regelmatig de interesses van de kinderen. De pedagogisch medewerkers proberen deze interesses om te zetten in leuke activiteiten/workshops die bij binnenkomst staan weergegeven op het activiteitenbord. Op deze manier bereiden we kinderen voor op een activiteit en kan het kind hierin bewuste keuzes maken en de activiteit zo goed als mogelijk zelfstandig uitvoeren.

We vinden het ook erg belangrijk dat incidenten of situaties, die aandacht vereisen door de kinderen zelf worden opgelost door middel van zelfregulering. Wij vinden het belangrijk dat kinderen incidenten en situaties met elkaar op kunnen lossen. Hierin doen we een beroep op hun probleemoplossend denken en handelen.

Wanneer blijkt dat dit niet voldoende is dan zullen wij hier als pedagogisch medewerker op inspelen of de kinderen hierin begeleiden

## 5. De 5 basisprincipes van de BSO van Kanteel

### 5.1 Kinderparticipatie

De BSO is van en voor kinderen, dat is het belangrijkste uitgangspunt. In overleg met de kinderen bepalen we de regels van de groep, het activiteitsaanbod, de aanschaf van materialen en de inrichting van de ruimte. Wij noemen dat kinderpaticipatie. Dit is de basis van ons pedagogisch handelen. Dit is in de praktijk terug te zien:

- Kinderen hebben een keuze in wel of niet meedoen aan activiteiten.
- Ze mogen zelf kiezen wat en waar ze gaan spelen.
- Ze kunnen zelf materialen pakken (en terugzetten).
- Er hangen regels in de groep, gemaakt door de kinderen.
- Er wordt naar de kinderen geluisterd en op hun behoefte ingespeeld.
- Er wordt op sommige locaties een kinderraad georganiseerd.
- Er hangt een ideeënveld op de groep, waar de kinderen hun ideeën voor activiteiten op mogen schrijven.

Bij BSO Meerlaer passen we kinderpaticipatie aan op de jonge leeftijd van de kinderen. De kinderen wordt geleerd verantwoording te dragen voor de gemaakte keuzes.

#### Waarom kinderpaticipatie:

- Erkenning van de wensen, behoeften en belangen van de kinderen die ze op deze manier kenbaar kunnen maken en waar rekening mee wordt gehouden.
- Het is goed voor het zelfvertrouwen van de kinderen.
- Kinderen leren samen te werken met volwassenen, ze krijgen inzicht in wensen van anderen.
- Kinderpaticipatie is niet een activiteit, maar een mentaliteit. Het wordt een rode draad in onze omgang met kinderen met als doel hen daadwerkelijk zeggenschap te geven in zaken die hen aangaan. Zo betrekken we de kinderen actief bij het oplossen van problemen tussen hen.

#### Onderwerpen waarover kinderen mee mogen denken zijn o.a.:

- Het opstellen of wijzigen van regels
- De inrichting van de ruimte
- De aanschaf van spelmateriaal
- Het organiseren van activiteiten
- Klachten van kinderen

Uiteraard willen we ook op andere manieren kinderpaticipatie realiseren. Want het feit dat kinderen gehoord worden, dat er naar hen geluisterd wordt en dat er vervolgens ook iets met hun mening gebeurt, is belangrijk voor alle kinderen. Het stimuleert hun zelfvertrouwen; het geeft ze de kans en de tijd om over zaken na te denken, argumenten te overwegen en een mening te vormen. Bovendien zijn de kinderen een fantastische inspiratiebron die vaak op creatieve oplossingen komen voor een bepaald probleem. Vuistregel bij kinderpaticipatie is: erbij horen, deel uitmaken van- en mee vormgeven aan je eigen wereld.

### 5.2 Taak- en rolverdeling van de pedagogisch medewerker

In de vrije tijd op de BSO willen kinderen veel met elkaar doen en vooral hun eigen keuze maken. Er is een breed activiteitsaanbod en van alles te doen. Het is niet altijd makkelijk om in korte tijd volop de

beleving en behoeften van kinderen op de eerste plaats te zetten én verschillende activiteiten aan te bieden. Dit vergt een goed organisatievermogen en het vermogen om overzicht te houden. Daarom werken we binnen de BSO met het mentoschap.

Op BSO Meerlaer vinden wij de veiligheid van de kinderen het allerbelangrijkste, daarom heeft elke kind een mentor. Daarnaast maken de pedagogisch medewerkers dagelijks met elkaar afspraken die afgestemd zijn op de activiteiten en gelet op de behoeftes van de kinderen.

### **5.3 De mentor:**

Op de BSO wordt gewerkt met mentoren. Dit zijn vaste pedagogisch medewerkers op de groep, die verantwoordelijk zijn voor het observeren en bijhouden van de ontwikkeling en het welbevinden van een aantal kinderen. Kinderen worden in een basisgroep geplaatst met vaste pedagogisch medewerkers, zodat zij met elkaar vertrouwd kunnen raken en een band op kunnen bouwen. Alle pedagogisch medewerkers hebben contact met de ouders, maar het contact over de ontwikkeling van een kind heeft een ouder met de mentor. De mentor houdt indien ouders hiervoor interesse hebben ook de 10 minuten gesprekken.

### **5.4 Breed activiteiten aanbod**

Omdat de BSO na school de vrije tijd van een kind is, net als thuis, vinden wij dat kinderen een keuze moeten hebben in wat zij doen. Het is immers hun tijd. Aan de andere kant willen we graag dat kinderen zich uitgedaagd voelen om op ontdekking te gaan en soms net een stapje verder gaan. In onze visie kunnen kinderen dan optimaal hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Iets waar zij later veel profijt van ondervinden. Maar we snappen ook dat je daar als kind niet altijd zin in hebt en soms lekker wil ontspannen.

Iedere dag bieden wij kinderen een breed activiteiten aanbod aan, zij kunnen kiezen uit:

#### **5.4.1 Workshops**

In de vakantieperiode worden er jaarlijks evenementen georganiseerd door het team Kanteel Actief van Kanteel. Zij organiseren extra uitdagende activiteiten voor in de vakantie, zoals een voetbaltoernooi en een zomer- en winterdag. Voor deze dagen moeten kinderen zich van tevoren opgeven. Er gaat een zoveel als mogelijk bekende pedagogisch medewerker van de locatie van uw kind mee naar het evenement. Ook laten we bij Kanteel kinderen graag kennis maken/experimenteren met nieuwe uitdagingen en activiteiten daarom bieden we op de locatie regelmatig workshops aan geleid door externen. We bekijken eerst altijd met de pedagogisch medewerkers wat het thema is en waar de interesse van de kinderen zich momenteel bevindt. Ook hebben we kindgesprekken over hun interesses en doen wij aan kindparticipatie als wij nieuwe workshops uitkiezen. Op school hadden ze bijvoorbeeld het thema 'een groene school' wij hebben hierop doorgepakt en de ontdek bus naar de BSO laten komen om de kinderen te laten ontdekken.

#### **5.4.2 Vrije activiteiten**

Dit zijn activiteiten die kinderen graag zelf doen zoals verstoppertje spelen of nietsdoen en lekker op de bank zitten, of een boekje lezen. Sommige kinderen hebben er behoefte aan om even een plek voor zichzelf te hebben. Wij vinden het belangrijk dat die mogelijkheid er is en vragen van andere kinderen dit te respecteren en om rekening te houden met elkaar.

Samen een hut bouwen, spelen in de poppenhoek, knutselen met gereedschap, verven, een balspel buiten, of een spannend verhaal lezen; er is van alles te doen. Het is voor kinderen ook heerlijk om



buiten te kunnen spelen na een dag hard werken op school. Aangrenzend aan de groepsruimte is een uitdagend speelbos voorzien van genoeg te ontdekken natuurlijk materiaal. Aan de voorzijde van ons kindcentrum is een groot speelplein waar de kinderen vrij mogen spelen en we hebben zelfs nog een voetbalveldje bij de parkeerplaats. Kinderen van groep 1 en 2 spelen buiten alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker en voor de oudere kinderen geldt dat als ouders hiervoor tekenen ze alleen naar buiten mogen. Buiten wordt in principe alleen met buitenspeelgoed gespeeld. Bij mooi weer zetten we af en toe een zwembadje en een sproeier buiten. De pedagogisch medewerker blijft er altijd bij als het badje buiten staat. Er mogen geen gevaarlijke spelletjes in en om het badje gedaan worden. Als er per ongeluk speelgoed buiten het terrein komt mag een kind dat alleen in overleg met de groepsleiding op gaan halen.

#### **5.4.3 Open activiteiten**

Dit zijn activiteiten, opgezet en georganiseerd door onze pedagogisch medewerkers op iedere BSO. De kinderen kunnen ter plaatse kiezen of ze wel of niet meedoen. Ze hoeven zich hiervoor niet in te schrijven en deze activiteiten worden niet via flyers aangeboden. Het activiteitenaanbod sluit aan bij de verschillende ontwikkelingsgebieden waardoor er voor ieder kind iets is wat hij/zij leuk vindt. De aangeboden activiteiten worden na school, tijdens het eet en drink moment in de basisgroep besproken. Ook hierbij wordt de betrokkenheid van kinderen gewaardeerd en kunnen zij meedenken en praten over het aanbod.

Ook bieden we regelmatig workshops aan op de BSO. We organiseren dit zelf of maken soms gebruik van een extern aanbod. Je ziet dan de activiteiten terug zoals lekker een eind wandelen (bijvoorbeeld richting de zandverstuiving), een speurtocht maken, filmmiddag (uurtje) in een lokaal hier op locatie, kokkerellen in de keuken en ga zo maar door. Met kokkerellen als voorbeeld maken de kinderen lekkere broodjes, de andere keer een pan soep, gevulde bladerdeeghapjes of zo nu en dan hebben we zelfs een speciale dag afsluiting en blijven de kinderen gezamenlijk eten zoals bij een Halloween diner.

#### **5.4.4 Kanteel actief**

In de vakantieperioden worden er regelmatig evenementen georganiseerd door de afdeling Kanteel Actief. Deze activiteiten zijn bedoeld voor alle kinderen van de BSO's van Kanteel Kinderopvang en vinden altijd op een andere locatie plaats. Te denken valt aan een bezoek aan de dierentuin, een Wipe-Out festijn in een weiland, een workshopcircuit bij de Muzerije of het jaarlijkse voetbaltoernooi. Voor deze dagen moeten kinderen zich van tevoren opgeven, dit gebeurt op de locatie door de ouder(s). Er gaat een bekende pedagogisch medewerker van de locatie van uw kind mee naar het evenement.

### **5.5 Leeftijdsgroepdifferentiatie**

De BSO is bedoeld voor kinderen van 4 tot 13 jaar, maar de pre-puber van 10 jaar is qua competenties, behoeften en interesses niet te vergelijken met de kleuter van 4 jaar.

Het is voor de BSO een uitdaging om te voorzien in de uiteenlopende behoeften van kinderen in de brede leeftijdsgroep. Door de groepen op te splitsen in leeftijden is er meer ruimte en aandacht voor de behoeften van een specifieke groep kinderen.

Zo krijgen kinderen bij ons de gelegenheid hun eigen talenten in te zetten en te exploreren. De BSO biedt de kinderen ervaringen die aansluiten bij hun mogelijkheden en hun behoeften, waarbij we proberen de kinderen net op een ander spoor te zetten dan ze gewend zijn. Ze ervaren en leren nieuwe dingen en verkennen hun grenzen.

## 5.6 Inrichting van de ruimte

Allemaal verschillende kinderen bij elkaar, met één overeenkomst: ze delen op dat moment dezelfde ruimte. De inrichting is daarom belangrijk. De ruimtes moeten voldoende uitdaging bieden en tegelijkertijd rust en veiligheid. De inrichting nodigt uit tot spelen met anderen of lekker in je eentje. Er is echt voor iedereen wat te kiezen. Uitgangspunt bij BSO Meerlaer is dat er activiteitengericht wordt gewerkt. De kinderen krijgen verschillende activiteiten en ruimten aangeboden, zodat er altijd iets is dat aansluit bij hun individuele wensen of behoeften.

Er zijn verschillende soorten activiteitenruimten:

- **De vrije ruimte (basisgroep)** waar de kinderen in en uit kunnen gaan na overleg met de pedagogisch medewerker mits er niet teveel kinderen aanwezig zijn, bijvoorbeeld bouwhoek, computertafel, knutselhoeken en buiten. Van deze ruimten kunnen zij altijd zonder hulp gebruik maken, in overleg met elkaar. De pedagogisch medewerkers houden deze ruimten in de gaten. Bij BSO Meerlaer is deze ruimte gecombineerd met de loungehoek of chill plek waar de kinderen een gevoel van geborgenheid kunnen krijgen. Een plek waar ze tot rust kunnen komen in hun eigen sfeer en om te waarborgen dat ze voldoende individuele aandacht krijgen.
- **Ruimten – met – hulp** De kinderen kunnen samen met de pedagogisch medewerker, grotere activiteiten ondernemen zoals: speel/sportruimte of het Kraaiennest. Op dagen dat er niet voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn, kunnen kinderen ook gebruik maken van deze ruimte maar dan in beperkte vorm. Niet alle spullen die in deze ruimten liggen mogen vrij door de kinderen gebruikt worden. Door de inrichting is duidelijk wat ze wel zelf mogen gebruiken en wat niet. De speel/sporthal en het Kraaiennest zijn echt alleen toegankelijk met een pedagogisch medewerker.
- **Bevoorrading** vindt plaats op basis van materiaallijsten die standaard voor elke BSO zijn gemaakt. Onderling wordt besproken wie verantwoordelijk wordt voor welke ruimte, uitgaande van ieders interesses.

## 5.7 Ruimte van het Kindcentrum

Op Meerlaer zitten wij met onze BSO in een kindcentrum en mogen we ook gebruik maken van de faciliteiten van school. Dit houdt in dat er een atelier (kraaiennest) aanwezig is en dat we een gymzaal tot beschikking hebben. Deze ruimte kunnen we inzetten voor activiteiten onder toezicht, maar de oudste kinderen mogen hier ook zelf even hun plekje vinden als we hiervoor toestemming hebben van de ouders.

## 5.8 Buitenspeelruimte:

Aan de achterzijde van het gebouw hebben we het speelbos. Dit is de buitenspeelplaats van de jongere kinderen op de BSO. Ze gaan hier buitenspelen onder toezicht en indien ouders hiervoor getekend hebben mogen ze dit ook zonder toezicht. Aan de voorzijde van het gebouw hebben we een voetbalveld dit mag ook onder toezicht en indien ouders getekend hebben mogen ze dit ook zonder toezicht. Helemaal aan de voorzijde van het gebouw als je de poort doorgaat is er nog een basketbalveldje, ook hiervoor geldt de regel met toezicht of anders moeten we ouders hiervoor tekenen met toestemming.

De BSO start met eerst even buiten zijn (indien het weer het toelaat) en tot rust komen, voordat de kinderen aan tafel gaan voor de cracker. Ook na het tafelmoment stimuleren wij de kinderen altijd nog even een frisse neus te halen, omdat wij ervoor staan dat buiten zijn een goede uitlaatklep is.

## 5.9 Aanschaffen en gebruik spelateriaal

Wij bespreken het actuele gebruik en het aanschaffen van nieuwe materialen met de kinderen tijdens kind-, individuele- en groepsgesprekken. Door deze kind participatie proberen we nog meer aan te sluiten op de (individuele) behoefte van het kind. Daarnaast merken we dat kinderen het fijn vinden als er geschikt spelateriaal aanwezig is. Op deze manier raakt het kind minder snel verveeld en voelt het zich thuis.

Een voorbeeld hiervan is het verlanglijstje van 5-12:

Kinderen knippen speelgoed uit de speelgoedgids, maken collages of schrijven op wat zij aan Sinterklaas zouden willen vragen. Deze verzoeken nemen wij mee en hier wordt het cadeau op aangepast. Daarnaast maken we zo nu en dan een wensdoos waarin kinderen (indien gewenst anoniem) aangeven wat zij nog missen bij de BSO.

## 6. De BSO in de praktijk

Wij vinden het belangrijk dat kinderen ervaren dat zij zichzelf kunnen en mogen zijn. Elk kind is anders en daarmee uniek. Dit maakt het werken met kinderen ook zo boeiend. Om deze eigenheid van kinderen te laten bestaan, geven wij hun de ruimte om te zeggen wat ze willen, om zich te uiten op een manier die bij hen past. Belangrijke waarde die de pedagogisch medewerkers hierbij bewaken is dat dit gebeurt met respect voor de ander. Er is bij ons geen ruimte voor discriminatie of intimidatie.

Als een kind direct uit school even een momentje voor zichzelf wil, voordat het zich in de activiteit van de groep begeeft, dan geven wij hem daarvoor de gelegenheid. Andere kinderen hebben het juist nodig om even te ontladen. Zij mogen lekker op het schoolplein uitrazen, voordat ze aan tafel komen om iets te drinken.

In de gesprekken met elkaar laat de pedagogisch medewerker aan de kinderen merken dat hun mening telt. Tijdens activiteiten vinden er hele gesprekken plaats, waarbij de inbreng van het kind altijd belangrijk is.

Andere kinderen uiten zich liever door middel van spel of in creativiteit. De pedagogisch medewerker dwingt een kind niet om zich verbaal te uiten, maar volgt het kind in zijn spel en stelt open vragen of vertelt wat hij ziet.

Naarmate kinderen ouder worden hebben zij behoefte aan meer zelfstandigheid. Wij geven hun dan de verantwoordelijkheid die bij hun leeftijd past. Dit stemmen we natuurlijk altijd af met de ouders.

### 6.1 Dagritme

#### Het dagritme gedurende de schoolweken op maandag, dinsdag en donderdag:

Tijd	Activiteit
14.30	De pedagogisch medewerkers controleren de afmeldinglijsten, voicemail en e-mail. Iedereen leest de agenda/overdracht map. Hierin staan bijzonderheden van deze dag, bijzonderheden over de kinderen en eventuele wensen en ideeën van de groepsleiding.
14.45	Crackers en drinken klaarzetten.
15.00	Gezamenlijk speelmoment*, buiten of binnen afhankelijk van het weer. De kinderen kunnen het programma aflezen op het activiteitenbord. *De kinderen van 4 t/m 7 jaar worden in de klas opgehaald. Vanaf 7 jaar mogen de kinderen dit zelfstandig.
15.15/ 15.30	De kinderen lopen zelf naar hun eigen basisgroep. De kinderen wassen hun handen. Ze kunnen gelijk aanschuiven en hun verhalen over hun schooldag kwijt aan de pedagogisch medewerker. De map met kind gegevens is altijd in de ruimte aanwezig. De gegevens van scholen, telefoonnummers en een uitleg wat te doen bij calamiteiten, is altijd te vinden in de ruimte.  De pedagogisch medewerker vult de aanwezigheid in. Zij noteert de kinderen die niet zijn afgemeld en controleert bij collega's of hier alsnog iets over bekend is. Ze bellen ouders indien dit niet het geval blijkt te zijn.
16.00	De kinderen zijn klaar met eten en drinken, we ruimen gezamenlijk op en doen de afwas. Het activiteitenaanbod van de dag is terug te vinden op het activiteitenbord. Alle kinderen gaan lekker (buiten) spelen, chillen, dansen, knutselen etc. etc.
16.30	De kinderen krijgen vrijblijvend fruit en drinken aangeboden. Daarna sluiten we af met een rustige activiteit.
17:45	Er gaat 1 pedagogisch medewerker naar huis, we voegen de basisgroepen samen in de BSO-ruimte, op de begane grond.
18:30	Sluiting

## Het dagritme gedurende de vakantieweken:

Tijd	wat
07.30 – 09.00	Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen
09.00 – 10.00	Cracker eten en drinken
10.30 – 12.00	Activiteit wordt aangeboden of kinderen mogen vrij spelen
12.00 – 13.00/13.30	Lunch
13.00 – 15.00	Activiteit wordt aangeboden of kinderen mogen vrij spelen
15.00 – 15.15	Drinken en fruit
15.15 – 18.30	Activiteit wordt aangeboden of kinderen mogen vrij spelen

Programma's onder voorbehoud van wijzigingen.

### 6.2 Voorschoolse opvang

Binnen kindercentrum Meerlaer bieden we voorschoolse opvang aan. De kinderen worden opgevangen op groep Floddertje, door het open deurenbeleid kunnen kinderen zowel in de BSO-ruimte als in de KDV ruimte spelen/opgevangen worden. We hanteren hierbij 1 pedagogisch medewerker op maximaal 6 kinderen. Op maandag en donderdag vindt de VSO plaats in de ruimte van de BSO vanwege het grote aantal aanwezige kinderen. Hier wordt een extra pedagogisch medewerker voor ingezet.

### 6.3 Rituelen en feesten

Wanneer een kind jarig is, mag hij zijn verjaardag vieren; dit is geen verplichting. We merken dat kinderen vaak alleen hun verjaardag op school vieren. Dit is de keuze van de ouders en kinderen. Als uw kind zijn verjaardag viert dan willen wij u vragen om zoveel mogelijk gezond te trakteren. Wij kunnen u daarvoor suggesties geven. We werken bij Kanteel met een protocol Voeding, als u belangstelling heeft dan kunt u deze opvragen bij de locatiemanager.

Rond speciale feestdagen zoals Pasen, Kerstmis en Carnaval, Sinterklaas organiseren we speciale activiteiten. We proberen de kinderen de betekenis van die feesten mee te geven. Samen zorgen we ervoor dat rond deze periode onze BSO wordt aangekleed in de sfeer van het feest.

### 6.4 Tv, mobiele telefoon en internet gebruik

Binnen de BSO bieden we een beperkte toegang tot de TV. Televisie/film kijken is een activiteit die af en toe wordt ingezet. Het is niet de bedoeling dat de TV een hele middag aan staat. Bij Kanteel spreken we dan ook van functioneel TV kijken.

Kinderen van de BSO mogen de radio/Dvd-speler gebruiken. Ze moeten dit wel even afstemmen met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Het gebruik van computers en internet binnen de BSO vraagt om duidelijke richtlijnen en afspraken. Zeker omdat er naast de uitdagende en positieve functie van internet ook risico's zijn. Over het gebruik van internet maken we altijd afspraken met de kinderen en ouders.

In principe is het gebruik van de eigen mobiele telefoon door kinderen op de BSO niet toegestaan. Kinderen die een mobiel bij hebben kunnen die bij aanvang van de BSO inleveren bij de pedagogisch medewerker en bij vertrek weer ophalen.

### 6.5 Omgang met elkaar en zelfstandigheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen ervaren dat zij zichzelf kunnen en mogen zijn. Elk kind is anders en daarmee uniek. Dit maakt het werken met kinderen ook zo boeiend. Om deze eigenheid van kinderen te laten bestaan, geven wij hun de ruimte om te zeggen wat ze willen, om zich te uiten op een manier die bij hen past. Belangrijke waarde die de pedagogisch medewerkers hierbij bewaken is dat dit gebeurt met respect voor de ander. Er is bij ons geen ruimte voor discriminatie of intimidatie.

Als een kind direct uit school even een momentje voor zichzelf wil, voordat het zich in de activiteit van de groep begeeft, dan geven wij hem daarvoor de gelegenheid. Andere kinderen hebben het juist nodig om even te ontladen. Zij mogen lekker op het schoolplein uitrazen, voordat ze aan tafel komen om iets te drinken.

Naarmate kinderen ouder worden hebben zij behoefte aan meer zelfstandigheid. Wij vinden het belangrijk dat de grenzen voor kinderen iedere keer weer verlegd worden. Wij geven hun altijd de verantwoordelijkheid die bij hun leeftijd past. Dit stemmen we natuurlijk altijd af met de ouders.

### 6.6 Praten en uitleggen

De hele dag zijn kinderen met de pedagogisch medewerkers in gesprek. Niet alleen verbaal, maar ook door lichamelijke communicatie. Kinderen willen laten zien wat zij kunnen. Wij gaan altijd uit van de competentie dat kinderen het goed bedoelen en zich willen ontwikkelen. Door met kinderen in gesprek te gaan ontwikkelen we samen met hen een realistisch zelfbeeld.

Zo gaan we tijdens het eet- en drinkmoment met kinderen in gesprek over wat zij die dag beleefd hebben. We geven daar waar nodig woorden aan de gevoelens van kinderen. Het kind leert zo zelf verwoorden en ervaart saamhorigheid. In de gesprekken met elkaar laat de pedagogisch medewerker aan de kinderen merken dat hun mening telt.

Tijdens de uitleg over het middagprogramma vertellen de kinderen welke activiteiten ze kunnen gaan doen, wat zij daarbij kunnen beleven. Daarna leggen we de mogelijkheden van de spelmaterialen uit zodat kinderen weten wat ze kunnen gaan doen en hierdoor zelf keuzes kunnen maken.

Door goed naar kinderen te luisteren en vragen te stellen weten we waar de behoeften van kinderen liggen. Het kind voelt zich hierdoor gehoord en leert zijn ideeën te verwoorden.

### 6.7 De groep

De BSO van Kanteel is een proeftuin voor sociale vaardigheden. Kinderen leren om hun verantwoordelijkheid te nemen, om te gaan met verlies, zich te houden aan afspraken, op zoek te gaan naar grenzen en hier soms overheen gaan.

Bij ons op BSO is er alle ruimte voor de kinderen om te oefenen met:

- Het oplossen van ruzies
- Samen afspraken te maken
- Gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de sfeer in de groep

Bij dreigende conflicten treedt de pedagogisch medewerker niet direct op. Zij wacht af of de kinderen zelf tot een oplossing kunnen komen en bewaakt de veiligheid van alle kinderen. Als het de kinderen zelf niet lukt om een oplossing te vinden helpt ze hen hierbij. Achteraf bespreekt zij met hen hoe de situatie ontstond en of alle kinderen tevreden zijn met de oplossing.

De pedagogisch medewerker heeft hierin een grote voorbeeldrol. Zij is altijd beschikbaar, waardoor de kinderen zich gehoord en gezien voelen. In contact met collega's is zij vriendelijk en staat open voor feedback. De pedagogisch medewerker durft haar eigen handelen bespreekbaar te maken en geeft feedback op het handelen van haar collega's.

Kanteel Kinderopvang heeft een protocol Pesten. Alle locaties zijn op de hoogte van dit protocol en handelen hiernaar. U kunt dit protocol opvragen bij de locatiemanager.

Vriendschap is belangrijk. Vriendschap beschermt een kind tegen stress en het helpt ook om compromissen te sluiten, te leren delen en grenzen te trekken. Maar niet alle kinderen maken even snel vrienden. Onze pedagogisch medewerkers zijn daar alert op. Zij verbinden het spel van kinderen met elkaar door als kinderen afzonderlijk spelen met bijv. de spoorbaan, de Lego en de dieren voor te stellen om de een dorp langs de spoorbaan te bouwen en in het midden de dierentuin.

Contact hoeft niet altijd. Het is prima als kinderen even geen behoefte hebben aan contact. Wij leren de kinderen daar respect voor te hebben en elkaar met rust te laten.

#### 6.8 Seksualiteit en intimiteit

Kinderen hebben seksuele gevoelens. Ieder kind maakt in zijn algemene ontwikkeling een seksuele ontwikkeling door. In zijn eigen tempo, wanneer hij daar aantoe is, verkent hij zijn eigen lichaam en dat van anderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en stellen vragen over seks. Iedereen verstaat iets anders onder seksualiteit

Seksueel gedrag van kinderen wordt over het algemeen geaccepteerd binnen bepaalde grenzen. Maar die grenzen kunnen voor eenieder anders liggen. Dat is afhankelijk van de eigen waarden en normen van de beroepskracht, de waarden en normen van de kinderopvangorganisatie en/of de waarden en normen van de ouders.

Bij BSO Meerlaer wordt hier met ouders open over gesproken, zodat de normen en waarden op elkaar afgestemd kunnen worden.

## 7. Pedagogisch vakmanschap

Wij werken met vakmensen met een gedeelde passie. De werkwijze is gericht op de ontwikkeling van kinderen maar ook op die van zichzelf en hun team. Iedere collega heeft andere kwaliteiten en ervaringen. Deze worden binnen het team benut en vormen een inspiratiebron voor collega's.

De diversiteit in het team maakt dat medewerkers van elkaar kunnen leren. Want net als de kinderen, moeten ook zij soms juist iets doen om andere talenten te ontwikkelen.

Bij Kanteel werken we met TALENT\*. Hiermee bedoelen we de vaardigheden die pedagogisch medewerkers gebruiken om professioneel en positief bij te dragen aan de ontwikkeling van ieder kind. (\*"TALENT" is afgeleid van de interactievaardigheden zoals door het NCKO onderzocht en geadviseerd.)

### Talent

#### T Talent ontwikkelen van ieder kind

Onze pedagogisch medewerkers weten in welke ontwikkelingsfase een kind zich bevindt. Ze volgen structureel ieder kind in zijn ontwikkeling en sluiten aan bij de behoeftes en interesses van het kind. Ze scheppen de juiste omstandigheden waardoor kinderen de volgende stap in hun ontwikkeling kunnen zetten. Zij werken actief aan de talentontwikkeling van ieder kind. Er is daarom iedere dag voor ieder kind weer iets te beleven en te leren bij Kanteel.

#### A Autonomie respecteren

Kinderen hebben een innerlijke drang om de wereld te leren kennen en te begrijpen. In deze ontdekkingstocht laten kinderen al heel jong een eigen wil en eigen karakter zien. Doordat wij dat erkennen en stimuleren bouwt een kind zelfvertrouwen op en een positief gevoel over zichzelf. Wij respecteren de eigen oplossingen en ideeën van kinderen. Hoe ouder een kind wordt, hoe meer het zelf zal willen en kunnen doen. Wij geven kinderen hiervoor de mogelijkheid en de ruimte.

In ons werk staat daarom kindparticipatie centraal. Hiermee willen wij de autonomie van kinderen actief stimuleren door ze uit te nodigen om mee te denken, zelf beslissingen te nemen, dingen uit te proberen en problemen op te lossen. Bij kindparticipatie gaat het niet om eenrichtingsverkeer, maar om een wisselwerking tussen de kinderen onderling en de pedagogisch medewerkers.

#### L leiding geven en structuur bieden

Vrijheid en structuur hangen nauw met elkaar samen. Kinderen de vrijheid geven in het maken van eigen keuzes werkt het beste in een omgeving waar regelmaat en structuur aangebracht zijn en waar grenzen worden gesteld. Dit draagt bij aan het gevoel van veiligheid en welbevinden van een kind. Onze pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de belangrijke rol die ze hebben in het bieden van deze veiligheid. Zij helpen kinderen om hun gedrag te sturen en leren hen de regels te begrijpen en zich hieraan te houden. Deel uitmaken van een stabiele groep met vaste pedagogisch medewerkers en het aanbieden van een programma met een dagritme en regelmaat geeft kinderen houvast en gevoel van veiligheid, zij weten wat hen te wachten staat. Want waar je je veilig voelt kom je tot ontwikkeling.



## **E** Emotioneel Steunen

Emotionele steun van een volwassene zorgt ervoor dat kinderen op verkenning gaan en zich ontwikkelen. Hiervan zijn onze medewerkers zich altijd bewust. De pedagogisch professionals op de groepen hebben oog voor kinderen. Door goed te kijken naar een kind en door te proberen te begrijpen wat het bedoelt, kan de medewerker op de juiste manier op een kind reageren. Het creëren van een emotioneel veilige plek staat centraal in ons dagelijks werk. Als een kind ontspannen is, openstaat voor de wereld en goed in zijn vel zit, dan komt het tot optimale groei. Het is onze taak om hier zorg voor te dragen.

## **N** Naast elkaar en samen leren spelen

Kinderen uiten zich vanaf hun geboorte als sociale wezens. Door ervaringen te delen met andere kinderen en volwassenen, door samen dingen te doen en door de communicatie die daarmee gepaard gaat geven kinderen betekenis aan hun ervaringen. Een groep op een kindcentrum is een unieke leerplek voor kinderen. Zij doen hierbij positieve en negatieve ervaringen op. Als pedagogisch medewerker heb je door je manier van ondersteunen en begeleiden veel invloed op de manier waarop interacties tussen kinderen verlopen. Door zelf positieve interacties met kinderen aan te gaan, bevorder je ook positieve interacties tussen kinderen onderling. De pedagogisch medewerkers zoeken altijd naar een goede balans tussen het kind als individu en de groep, tussen samen en alleen. Maar ook tussen jongste en oudste kind in een groep.

## **T** Taal is de basis

Communicatie, verbaal en non-verbaal, vormt de basis van het werk van de pedagogisch medewerker op de groep. Alles is communicatie: een baby die je met een pruillip aankijkt, een peuter die aan je hand trekt of een schoolkind dat je van alles wil vertellen. Voor kinderen is taal dé manier om de wereld beter te leren kennen. Door met kinderen te praten leren zij de taal kennen en gebruiken. Pedagogisch medewerkers benoemen wat er gebeurt en bereiden kinderen voor op situaties, leggen deze uit en helpen kinderen gedachten en gevoelens te verwoorden. Wij vinden communicatie de belangrijkste basis voor alle ontwikkeling.

### **6.1. Borging van TALENT**

De pedagogisch medewerker is er als medeopvoeder verantwoordelijk voor dat kinderen veilig en onbezorgd (met elkaar) kunnen spelen. Ook zijn er de verzorgende taken, daarnaast gebruiken zij als opvoeder alle competenties (kennis, vaardigheden en attitude) waarover zij beschikken, om kinderen te helpen en te stimuleren in hun algemene ontwikkeling. Het welbevinden van de kinderen staat hierbij altijd centraal.

Uitgangspunt voor ons zijn de volgende opvoedingsdoelen.

- Een kind zich moet zich veilig en geborgen voelen. Hiermee bedoelen we dat een kind vertrouwen in de ander heeft én in zichzelf. We bieden kinderen structuur, warmte, genegenheid en individuele aandacht.
- Ieder kind moet zijn of haar eigen aanleg, karakter en temperament kunnen ontwikkelen: persoonlijke competentie ontwikkeling.
- Uw kind moet relaties kunnen opbouwen met andere kinderen en met de pedagogisch medewerkers. Wij leren uw kind ook deze relaties te onderhouden: sociale competentie ontwikkeling.
- Wij zorgen ervoor dat uw kind weet wat wel en niet kan (waarden en normen) in de groep. Er wordt een aantal eenvoudige en herkenbare regels vastgesteld in een groep. Onze pedagogisch medewerker helpt de kinderen deze te benoemen en ernaar te handelen.

Onze pedagogische medewerkers beschikken minimaal over het gewenste diploma zoals beschreven in de wet kinderopvang (minimaal MBO, spw-3). Wij hechten veel waarde aan continu deskundigheidsbevordering van de medewerkers.

Een aantal opleidingen, c.q. workshops, trainingen zijn verplicht voor alle medewerkers van Kanteel. Daarnaast hebben de medewerkers van de opvang ook andere (interne) trainingen gedaan:

- Talentwijzer
- Taaltoets 3F
- Kinder EHBO, als verdieping op de standaard EHBO-training;
- Kinderen die opvallen; een training waarbij getraind wordt specifiek gedrag te onderkennen en observeren.
- Communiceren doe je zo!
- Til- en ergo training, in aanvulling op ergonomische maatregelen die al in het meubilair zijn getroffen;
- VIB jaarlijks (Video interactie begeleiding). Dit is een instrument dat wij gebruiken om de kwaliteit en de professionaliteit van onze pedagogisch medewerkers te verbeteren door een 'spiegel' voor te houden.

Naast deze trainingen krijgen alle medewerkers de gelegenheid om deel te nemen aan het Kanteel café. Hier komen onderwerpen aan bod die door een externe partij worden toegelicht/uitgelegd of verdiept. Ook kunnen en moeten ze gebruik maken van het Kanteelplein. Op het Kanteelplein vinden zij alle protocollen die van belang zijn voor hun werk in de kinderopvang.

Ze hebben een jaargesprek waarin algeheel functioneren, persoonlijke groei en ontwikkeling centraal staat.

## 6.2 Inzet pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches

Bij Kanteel werken we met vier beleids- of stafmedewerkers B. Zij zijn verantwoordelijk voor alle pedagogische beleidstaken voor de gehele organisatie en voorzien hiermee alle kindcentra.

Tevens hebben wij pedagogisch coaches (zonder beleidstaken) in dienst voor de coaching van alle pedagogisch medewerkers binnen de organisatie in hun dagelijks, pedagogisch handelen.

## 6.3 Werkwijze pedagogisch coach op locatie

Jaarlijks stellen wij binnen iedere locatie pedagogische doelen vast te weten:

- Een locatiedoel;
- Een groepsdoel;
- één of meerdere persoonlijke doelen met betrekking tot pedagogisch vakmanschap.

Aan de hand van deze doelen wordt vastgesteld welke coach wanneer en gedurende welke periode komt coachen. Op deze manier ontvangen alle pedagogisch medewerkers gedurende het jaar coaching op maat.

## 6.4 Intervisie

Jaarlijks vinden er intervisiebijeenkomsten plaats voor onze pedagogisch coaches en VIB-ers. Deze bijeenkomsten worden georganiseerd door de beleidsmedewerkers.

Tijdens deze bijeenkomsten wordt o.a. ingezoomd op pedagogische actualiteiten. Deze input wordt o.a. gebruikt om het pedagogisch beleid actueel te houden.

## 6.5 Inzet beroepskrachten in opleiding/stagiaires

Bij Kanteel willen we graag investeren in het TALENT van de toekomst daarom werken we op alle locaties met studenten van verschillende opleidingen.

Door het aanbieden van stageplaatsen:

- Werken wij daadwerkelijk mee aan het opleiden van toekomstige beroepsbeoefenaars;
- Kunnen wij onze kennis overdragen;
- Leggen wij contacten met de beroepsopleidingen;
- Blijven we op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen;
- Vergroten we de bekendheid van onze organisatie;
- Verwerven we nieuwe medewerkers;
- Krijgen we een frisse kijk op vanzelfsprekendheden;
- Kunnen we beoordelen welke beroepsopleiding het beste aansluit bij bepaalde functies.

Een goed leerklimaat draagt ertoe bij dat de werkomgeving een leeromgeving wordt. De student is tijdens de werkuitvoering bezig met werken en leren tegelijk (werkomgeving). In deze omgeving doet de student ervaringen op en dat maakt de werkomgeving tot een leeromgeving. Dit betekent dat van alledaagse handelingen en situaties, leersituaties gemaakt worden. De werkbegeleider zorgt ervoor dat de werkomgeving ook een leeromgeving kan zijn zodat de student kan groeien in het leerproces. De houding, de begeleidingsstijl en het vermogen tot organiseren van de werkbegeleider spelen hierbij een belangrijke rol.

De opleidingscoördinator/praktijkopleider begeleidt in samenwerking met de werkbegeleider de student planmatig binnen het Competentie Gericht Onderwijs

De afspraken zoals geformuleerd in het stageboek rondom opdrachten, gesprekken, verslagen etc. zijn leidend binnen dit proces.

De werkbegeleider en de student nemen deel aan intervisiebijeenkomsten en interne trainingen. De opleidingscoördinator/praktijkopleider begeleidt in samenwerking met de werkbegeleider de student planmatig binnen het Competentie Gericht Onderwijs. De afspraken zoals geformuleerd in het stageboek rondom opdrachten, gesprekken, verslagen etc. zijn leidend binnen dit proces. De werkbegeleider en de student nemen deel aan intervisiebijeenkomsten en interne trainingen.

### • **Taken stagiaire/beroepskracht i.o.:**

De stagiaire/ beroepskracht i.o. draait, onder toezicht en boventallig, mee in het dagelijks ritme van het KDV en voert werkzaamheden uit waartoe zij/hij geëigend is en krijgt verantwoordelijkheden die aansluiten bij het betreffende opleidingsniveau. Met de werkbegeleider worden specifiek de taken besproken die de stagiaire/ beroepskracht i.o. mag/moet uitvoeren.

### • **Begeleiding stagiaire/beroepskracht i.o.:**

De stagiaire/ beroepskracht i.o. wordt (in)direct begeleid door:

De praktijkopleider; de praktijkopleider coördineert de zaken die betrekking hebben op het werven, begeleiden en beoordelen van stagiaire en het stagebeleid in zijn algemeenheid. De praktijkopleider heeft contact met de locatiemanager, de werkbegeleider en de stagiaire/ beroepskracht i.o. De werkbegeleider; de werkbegeleider is de directe begeleider, het directe aanspreekpunt. De stagiaire/beroepskracht i.o. en werkbegeleider hebben onderling het meeste en intensievere contact. Door het observeren en begeleiden van de stagiaire/beroepskracht i.o. zal hij/zij bewust(er) omgaan met de werkzaamheden in de groep en zijn/haar handswijze regelmatig en kritisch bekeken en geëvalueerd worden.

Het team; het team ondersteunt zowel de werkbegeleider als de beroepskracht i.o. / stagiaire door mee te kijken, te luisteren en waar nodig ondersteuning te verlenen tijdens het dagelijkse leerproces van de beroepskracht i.o./ stagiaire. Het team communiceert (on)gevraagd hierover.

Afhankelijk van het leerjaar en de competenties van de stagiaire wordt deze ingezet bij de volgende taken:

- Persoonlijke verzorging: kinderen uitkleden, aankleden, verschonen, toiletgang, assisteren bij eetmomenten. Was te draaien en was te vouwen.
- Schoonmaakwerkzaamheden: tafels en stoelen schoonmaken, bedden verschonen, keuken, verschoonruimte, groepsruimte schoonmaken.
- Overdrachtsgesprekken met ouders (altijd onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker/werkbegeleider).
- Ruimte voorbereiden voor activiteiten: activiteitenmaterialen opzoeken, thema uitwerkingen voorbereiden. –
- Groeps-/teamoverleg bijwonen.
- Gespecialiseerd) Activiteitenprogramma's opzetten, themaoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerde) Activiteiten met de kinderen vorm te geven, uit te voeren en te evalueren met de werkbegeleider.
- Begeleiden van de kinderen bij het dagprogramma, kinderen voorbereiden op hetgeen gaat komen, ondersteunen bij de wisselmomenten.
- Werkzaamheden evalueren met werkbegeleider, collega pedagogisch medewerkers of leidinggevende.

De werkbegeleider heeft elke twee weken een evaluatieoverleg met de stagiaire en begeleidt de stagiaire in zijn of haar leerdoelen. Bij vraagstukken of uitdagingen in het (leer-)proces wordt de opleidingscoördinator of de BPV-begeleider van school ingeschakeld.

## 6.6 De student van nu is de collega van de toekomst

### **Taken en werkzaamheden van pedagogisch werker in opleiding niveau 3/4**

De pedagogisch werker biedt dagelijkse opvang, ondersteuning en ontwikkelingsmogelijkheden aan kinderen en jongeren van 0 tot en met 13 jaar. Over het algemeen zijn dit kinderen zonder specifieke begeleidingsvraag. Voor een exacte beschrijving van de kerntaken, werkprocessen en competenties die horen bij de opleiding(en) wordt verwezen naar het kwalificatiedossier en de stageboeken van de betreffende opleidingsinstituten.

**Kerntaak 1. Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak**

De student inventariseert de situatie en wensen van het kind, voert een kennismakingsgesprek met ouders/opvoeders. Ze voert observatieopdrachten uit en verzamelt aanvullende informatie. De student stelt een activiteitenprogramma op wat aansluit bij de behoefte van het kind en wat uitvoerbaar is binnen de organisatie.

Voor een individueel kind kan wanneer dat nodig is een plan van aanpak gemaakt worden. Dit kan de student bespreken met de ouders.

**Kerntaak 2. Opvoeden en ontwikkelen van het kind**

De student biedt het kind een 2e thuis en begeleiding. Ze wisselt informatie uit met ouders en verzorgers, houdt zicht op de groep, signaleert problemen en begeleidt de kinderen daarbij. Ze handhaaft orde en treedt op bij ongewenst gedrag. De student toont voorbeeldgedrag en draagt waarden en normen over. De student helpt kinderen om te gaan met beperkingen of gedragsproblemen.

Bij de persoonlijke verzorging stimuleert de student het kind tot zelfstandig gedrag. De student signaleert bij de verzorging afwijkingen in de ontwikkeling en bespreekt dit met de leidinggevende. De student werkt mee aan een veilige en uitdagende leefomgeving en voert huishoudelijke taken uit.

**Kerntaak 3. Uitvoeren van organisatie- en professie gebonden taken**

De student vraagt om feedback op eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met de begeleider leerdoelen op en werkt hieraan. De student leest vakliteratuur, neemt deel aan inhoudelijke discussies over het beroep met collega's (informeel of tijdens overlegmomenten) en ontwikkelt zo een eigen visie. De student werkt mee aan de verbetering van de kwaliteit van de opvang en begeleiding en kan haar kennis inzetten bij verbetertrajecten. De student bewaakt de kwaliteit van de werkzaamheden en signaleert en rapporteert knelpunten. De student stemt werkzaamheden af met collega's maakt afspraken over de uitvoering van taken en neemt deel aan relevante overlegvormen. Tenslotte evalueert en reflecteert de student op eigen werkzaamheden en voert in overleg met de leidinggevende veranderingen in opvang en begeleiding door.

Niet alle drie de kerntaken zullen in het 1<sup>e</sup> leerjaar even "zwaar" aan bod komen. Er is vooral aandacht voor kerntaak 1 en 2 van het kwalificatiedossier. Kerntaak 3 komt bij 2<sup>e</sup> en 3<sup>e</sup> jaars studenten meer aan de orde. Voor alle competenties/werkprocessen geldt dat er elk jaar een hoger beheersingsniveau, een verdiepingsslag en koppeling van de competenties vanuit de student wordt verwacht. Uiteindelijk zal de student aan het einde van het 3<sup>e</sup> leerjaar in een proeve van bekwaamheid op de BPV kunnen laten zien dat hij alle gevraagde competenties op een voldoende niveau beheerst om een beginnend beroepsbeoefenaar te zijn.

Niet alleen de leerdoelen zijn doorslaggevend, ook de persoonlijke groei van de student is belangrijk. Het gaat bij een beroepsopleiding niet om de student of het beroep maar om de student in het beroep.

Afhankelijk van het leerjaar en de competenties van de stagiaire wordt deze ingezet bij de volgende taken:

- Persoonlijke verzorging: kinderen uitkleden, aankleden, verschonen, toiletgang, assisteren bij eetmomenten. Was draaien en was vouwen.
- Schoonmaakwerkzaamheden: tafels en stoelen schoonmaken, bedden verschonen, keuken, verschoonruimte, groepsruimte schoonmaken.
- Overdrachtsgesprekken met ouders (altijd onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker/werkbegeleider).
- Ruimte voorbereiden voor activiteiten: activiteitenmaterialen opzoeken, thema uitwerkingen voorbereiden.

- Groeps-/teamoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerd) Activiteitenprogramma's opzetten, themaoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerde) Activiteiten met de kinderen vorm te geven, uit te voeren en te evalueren met de werkbegeleider.
- Begeleiden van de kinderen bij het dagprogramma, kinderen voorbereiden op hetgeen gaat komen, ondersteunen bij de wisselmomenten.
- Werkzaamheden evalueren met werkbegeleider, collega pedagogisch medewerkers of leidinggevende.

## Begeleiding van de beroepskracht in opleiding

### **Werkbegeleider**

De werkbegeleider; de werkbegeleider is de directe begeleider, het directe aanspreekpunt. De stagiaire/beroepskracht i.o. en werkbegeleider hebben onderling het meeste en intensievere contact. Door het observeren en begeleiden van de stagiair/beroepskracht i.o. zal hij/zij bewust(er) omgaan met de werkzaamheden in de groep en zijn/haar handswijze regelmatig en kritisch bekeken en geëvalueerd worden.

De werkbegeleider zorgt ervoor dat de werkomgeving ook een leeromgeving kan zijn zodat de student kan groeien in het leerproces. De houding, de begeleidingsstijl en het vermogen tot organiseren van de werkbegeleider spelen hierbij een belangrijke rol.

De taken worden door de student/stagiaire uitgevoerd onder supervisie van de werkbegeleider en zijn gericht op het uitvoeren van de dagelijkse praktijk van het werken als toekomstige pedagogisch medewerker.

De werkbegeleider en de student nemen deel aan intervisiebijeenkomsten en interne trainingen. De werkbegeleider heeft elke twee weken een evaluatieoverleg met de stagiaire en begeleidt de stagiaire in zijn of haar leerdoelen.

### **Opleidingscoördinator/praktijkopleider**

De praktijkopleider; de praktijkopleider coördineert de zaken die betrekking hebben op het werven, begeleiden en beoordelen van stagiairs en het stagebeleid in zijn algemeenheid. De praktijkopleider heeft contact met de locatiemanager, de werkbegeleider en de stagiaire/ beroepskracht i.o.

De opleidingscoördinator/praktijkopleider begeleidt in samenwerking met de werkbegeleider de student planmatig binnen het Competentie Gericht Onderwijs De afspraken zoals geformuleerd in het stageboek rondom opdrachten, gesprekken, verslagen etc. zijn leidend binnen dit proces.

Bij vraagstukken of uitdagingen in het (leer-)proces wordt door de werkbegeleider de opleidingscoördinator of de BPV-begeleider van school ingeschakeld.

### **Team**

Het team; het team ondersteunt zowel de werkbegeleider als de beroepskracht i.o./ stagiair door mee te kijken, te luisteren en waar nodig ondersteuning te verlenen tijdens het dagelijkse leerproces van de beroepskracht i.o./ stagiair. Het team communiceert (on)gevraagd hierover

## 8. Volgen en observeren

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks het welbevinden en de ontwikkeling van ieder kind en de totale groep. Dit is een bron van plezier, inzicht en verwondering. Ieder kind op de BSO heeft een mentor. Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep. Bij de start van de opvang krijgt u te horen wie de mentor van uw kind is. Deze mentor is verantwoordelijk voor het observeren en registreren van de ontwikkeling en welbevinden van uw kind. Ook kunt u met de mentor een afspraak maken voor een 10- minutengesprek indien u dit wenst.

Ook wordt de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen intern besproken tijdens de groepsoverleggen met de pedagogisch medewerkers van de groep van uw kind. Als pedagogisch medewerkers iets opvalt in de ontwikkeling van uw kind of het vermoeden heeft dat er iets aan de hand is met uw kind dan wordt dit met de ouders besproken of ze dit herkennen. In overleg met de ouders wordt afgesproken welke stappen ondernomen moeten worden.

We proberen aan alle kinderen de ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Dit doen wij niet alleen. We werken nauw samen met zorgpartners uit de wijk of omgeving en uiteraard met het basisonderwijs.

Op de BSO werken wij met het observatiesysteem "Looqin". Dit is een observatie van het gedrag van kinderen in de verschillende situaties die zich voordoen op de BSO.

Alle observaties, verslagen van gesprekken, de kindgegevens en andere relevante informatie van uw kind bewaren wij in het kinddossier. Hiermee ontwikkelen wij een volledig beeld van uw kind door de jaren dat hij/zij bij ons op de BSO zit.

Daarnaast worden de resultaten besproken in het groepsoverleg van pedagogisch medewerkers en locatiemanager. Aan de hand hiervan wordt de werkwijze op de groep besproken en waar nodig aangepast.

Als pedagogisch medewerkers vermoeden dat er iets aan de hand is, observeren zij eerst gericht het kind om vervolgens het probleem met de ouders en de locatiemanager te bespreken. Met ouders maken we dan afspraken over een gerichte aanpak ten gunste van de ontwikkeling van kinderen.

Wij proberen aan alle kinderen de ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Dit doen wij niet alleen. We werken nauw samen met zorgpartners uit de wijk en in de locatie gebonden kindbespreking 0-13, dit doen we altijd samen met het onderwijs. Ons uitgangspunt hierbij is dat we alles doen in overleg met ouders want ouders kennen hun kind het beste. De pedagogisch medewerker of de locatiemanager zal u uitgebreid informeren over de werkwijze. Het stappenplan basiszorg op BSO (zie bijlage) is de werkinstructie voor medewerkers in het geval zij problemen signaleren bij een kind. Dit stappenplan wordt in de gemeente 's- Hertogenbosch gemeente breed gehanteerd in het kader van de Ondersteuningsstructuur 0-13. De pedagogisch medewerkers hebben trainingen gevolgd op het gebied van observeren en communiceren zodat ze op een verantwoorde manier de zorgbehoefte van kinderen in kaart kunnen brengen en hierover in gesprek gaan met ouders.

***Het stappenplan basiszorg op KDV (zie bijlage) is de werkinstructie voor medewerkers in het geval zij problemen signaleren bij een kind. Dit stappenplan wordt in de gemeente 's-Hertogenbosch gemeentelijk breed gehanteerd in het kader van de Ondersteuningstructuur 0-13. De kinderen waar zorg over is worden besproken in de kindbespreking 0-13 waarbij u als ouder ook aanwezig bent. Samen met u wordt gekeken naar de beste ondersteuning voor uw kind.***

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik geldt een ander plan van aanpak. Wanneer er een vermoeden van kindermishandeling of seksueel misbruik is, hanteren we binnen Kanteel de wettelijk verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die is vastgelegd door de Brancheorganisatie Kinderopvang. Alle pedagogisch medewerker bij Kanteel zijn hiervan op de hoogte.



## 9. Samenwerken met anderen

We doen het samen, dat is ons uitgangspunt.

In alles wat we doen proberen we de leefwerelden waarin kinderen opgroeien te verbinden: thuis, kinderopvang, buurt en school. Zo creëren we een emotioneel positief klimaat waarin kinderen kunnen groeien en ontwikkelen.

### 9.1 Onderwijs- Doorgaande ontwikkelingslijn 0-13

In een Kindcentrum 0-13 kunnen ouders en kinderen terecht voor: dagopvang, peuterarrangementen, primair onderwijs, buitenschoolse opvang, tussenschoolse opvang en voorschoolse opvang.

Een Kindcentrum biedt een doorgaande ontwikkelingslijn van 0 t/m 13 jaar. Talentontwikkeling, educatie en snelle en adequate hulp en zorg staan er centraal. Binnen een Kindcentrum wordt nauw samengewerkt tussen pedagogisch medewerkers, leerkrachten, intern begeleiders, zorgcoördinatoren en managers. Zij werken met één pedagogisch didactische kindvisie. Een Kindcentrum zoekt ook samenwerking met de omgeving: ouders, zorginstellingen, sportverenigingen en culturele instellingen. Kanteel kinderopvang Meerlaer is samen met basisschool De Masten en OPDK De Elzengaard op weg naar de vorming van een kindcentrum.

### 9.2 Samenwerking Cello

Cello en Kanteel hebben een intentieverklaring getekend tot samenwerken. Met deze samenwerking springen wij in op de veranderde wetgeving. Deze wetgeving gaat uit van een participatiemaatschappij waarin onder andere hulp en ondersteuning aan jeugd, op maat, integraal en dicht bij huis is georganiseerd.

Dit project is echter nog niet van de grond gekomen. Dit schooljaar wordt herbekeken wat de mogelijkheden zijn.

Afhankelijk van de bezetting, groepsamenstelling en/of activiteiten kunnen er kinderen van BSO Cello aansluiten bij BSO-kanteel en andersom. In overleg met elkaar wordt er gekeken hoe we die dag gebruik kunnen maken van elkaars kennis en kwaliteiten.

Het idee is dat kinderen met en zonder beperking of ontwikkelingsachterstand elkaar leren kennen en samen activiteiten kunnen ondernemen. Voor kinderen met een beperking kan de samenwerking leiden tot een korter en lichter traject in de specialistische zorg. Gewoon waar mogelijk speciaal waar nodig.

De bezetting is afhankelijk van het leidster- & kindratio zowel bij Kanteel als bij Cello.

- Leidster- & kindratio Kanteel: 1 pedagogisch medewerker op 10 tot 12 kinderen
- Leidster- & kindratio Cello: 1 pedagogisch medewerker op 5 kinderen

Wanneer er ruimte is, afhankelijk van het leidster- & kindratio kunnen we kinderen uitwisselen. Op zowel de BSO bij kanteel als Cello hebben we gekwalificeerd personeel, kopie van de diploma's zijn op te vragen bij de locatiemanager. Op deze manier kunnen we op een verantwoorde manier elkaars kinderen opvangen en met elkaar integreren.

Daarnaast draaien er een aantal keren per week een aantal cliënten van Cello mee. Op maandag, dinsdag en donderdag is dit Nick van de Veerdonk

Tijden; Tussen schoolse opvang van 11:45 tot 13:15 uur

Buitenschoolse opvang op maandag, dinsdag en donderdag van 15:00 tot 16:00 uur

Op dinsdag en woensdag is Auke Vos aanwezig gedurende de volgende tijden; Tussen schoolse opvang; op dinsdag van 11:45 tot 13:15 uur

Schoonmaakwerkzaamheden; op woensdag van 13:00 tot 14:00 uur. Deze werkzaamheden worden gecoördineerd door een pedagogisch medewerker en vinden plaats in de BSO-ruimte waar zich op dat moment geen kinderen bevinden. Er kan hier gedacht worden aan het schoonmaken van speelgoed en meubilair.

Beide cliënten staan ten allen tijden onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Zij zijn dus nooit alleen. Zij hebben geen taken, zijn enkel aanwezig tussen de kinderen en genieten van een praatje met de kinderen.

## 10. Ouders

Een gelukkige en veilige kindertijd gun je ieder kind. Ouders zijn de eerste en belangrijkste opvoeder om daarvoor te zorgen. Wanneer een kind naar een van onze locaties komt willen wij daar graag een steentje aan bijdragen. Hiervoor is een open en positieve samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers belangrijk. Daarom gaan we regelmatig met ouders in gesprek over wat een kind meemaakt, hoe het zich ontwikkelt en of er eventuele zorgen zijn.

In de relatie met elkaar staan, duidelijke en eerlijke communicatie en wederzijds begrip, centraal. Mondeling en schriftelijk wisselen we informatie uit over dagelijkse zaken en belangrijke gebeurtenissen. Ieder jaar zijn er oudergesprekken waarin de ontwikkeling en het welbevinden van het kind centraal staan. We vinden het ook belangrijk dat ouders elkaar ontmoeten daarom vieren we samen feest of organiseren we ouderbijeenkomsten.

### 10.1 Intakegesprek

De eerste kennismaking met BSO vindt plaats met een pedagogisch medewerker van Meerlaer. Tijdens het intakegesprek wordt vooral gesproken over de organisatie rondom de opvang, het pedagogisch beleid, de dagindeling, oudercontacten en afspraken. Deze laat ook de ruimtes zien en vertelt over het dagprogramma, de activiteiten, de afspraken, etc. Na de plaatsing vinden de contacten met de ouders plaats tijdens het halen van de kinderen. Er worden altijd bijzonderheden uitgewisseld tussen u en de pedagogisch medewerker. Wij vragen u daar even tijd voor te nemen.

### 10.2 Communicatie

Kindercentrum Meerlaer communiceert door middel van de maandelijkse nieuwsbrief. Daarnaast communiceren we via het mededelingenbord en bij urgente zaken worden ouders, per direct, via de mail op de hoogte gebracht. De pedagogisch medewerkers zijn het eerste aanspreekpunt naar ouders toe en zullen deze netjes en correct te woord staan over de dagelijkse gang van zaken.

### 10.3 Oudergesprekken

De mentor voert ieder jaar een 10 minuten gesprek met de ouder(s)/verzorgers althans wanneer de ouders/verzorgers en/of de pedagogisch medewerker aangeven daar behoeften aan te hebben. Pedagogisch medewerkers en ouders kunnen altijd het initiatief nemen voor extra oudergesprekken. De gesprekken worden teruggekoppeld naar teamgenoten en de locatiemanager tijdens het groepsoverleg. Wanneer de situatie dit vereist is de locatiemanager aanwezig bij de gesprekken met de ouders. Van deze gesprekken wordt een verslag gemaakt. Soms vindt er ook afstemming plaats met de leerkracht van de basisschool.

### 10.4 Ouderavonden

Kindercentrum Meerlaer organiseert minimaal 1 keer per jaar een ouderavond. Soms gebeurt dit op initiatief van de ouderraad. De ouderavond is bedoeld om informatie te geven over het pedagogisch beleid of andere beleidszaken. Tijdens ouderavonden hebben ouders de mogelijkheid om hun opvattingen naar voren te brengen.

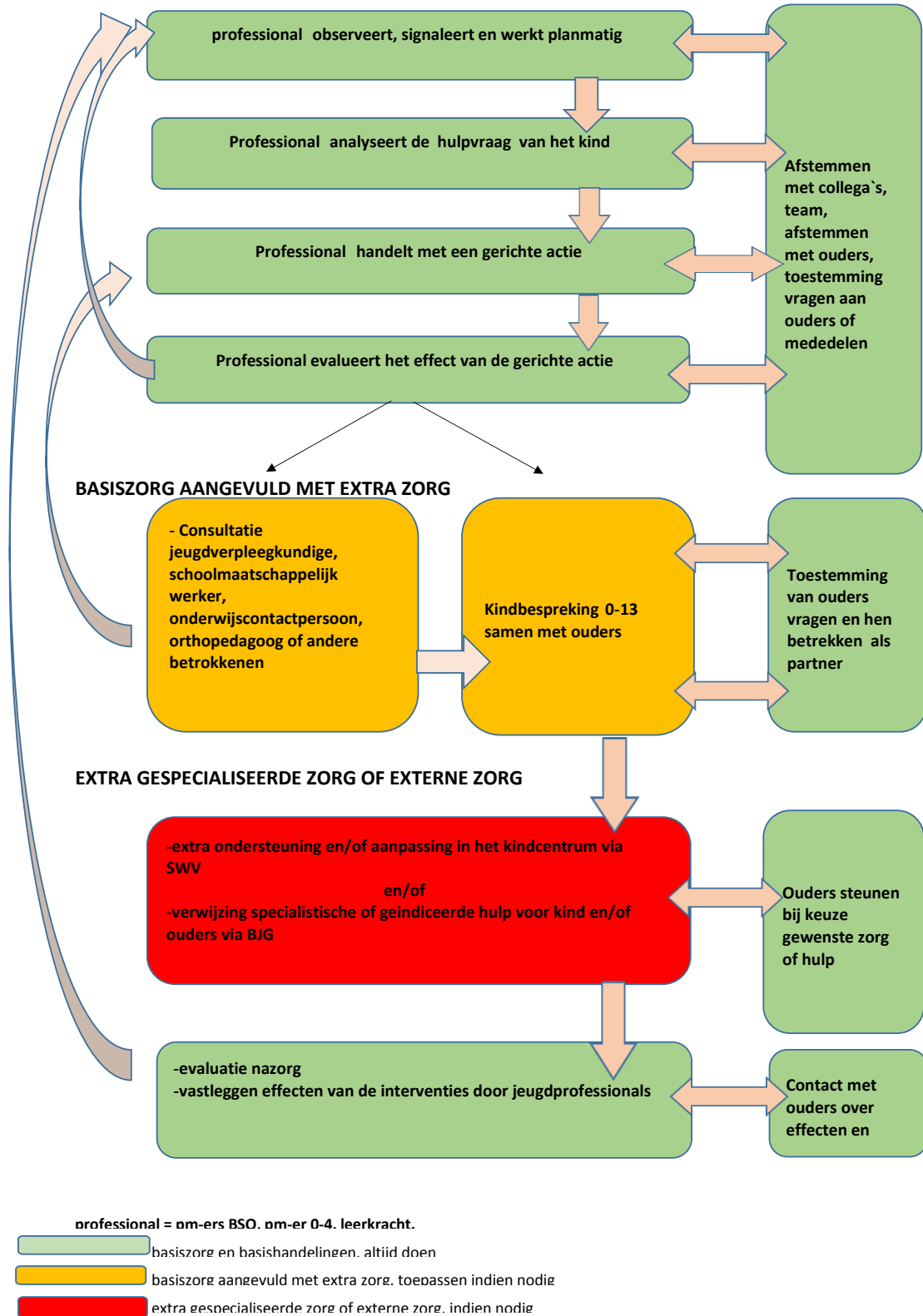
### 10.5 Oudercommissie

Bij Kanteel is de inspraak van ouders op verschillende manieren mogelijk. Elk kindcentrum of locatie heeft een eigen oudercommissie waarin ouders mee kunnen praten over de manier van werken op het kindcentrum. De locatiemanager is altijd bij deze vergaderingen aanwezig.

De verschillende oudercommissies zijn verenigd in de Centrale Cliëntenraad (CCR). Binnen de CCR krijgen ouders de mogelijkheid om mee te praten over de besluitvorming en beleidsvoering van Kanteel Kinderopvang. We hebben ook een klachtenprocedure waarmee ouders zowel klachten als tips en verbeterpunten kunnen delen. De locatiemanager kan u hier meer over vertellen, ook kunt u kijken op onze website. Mocht uw klacht niet naar tevredenheid worden afgehandeld dan kunt u altijd contact opnemen met de externe Stichting Klachtenloket Kinderopvang.

Ook op andere manieren gaan wij met ouders in gesprek. Bijvoorbeeld met een brainstormsessie, klanttevredenheidsonderzoek of ouderavond. De mening van iedere ouder telt, dat is ons uitgangspunt.

### 10.6 BASISZORG OP HET KINDCENTRUM



In samenwerking met Gemeente 's-Hertogenbosch en de werkgroep 0-23 (BJG, Divers, GGD, Juvans, MEE, Kanteel Kinderopvang, SWV regio de Meierij PO en VO)